

ORDIN

**PENTRU APROBAREA NORMELOR PRIVIND OBTINEREA, MENȚINEREA ȘI
RIDICAREA TITLURILOR DE CLASIFICARE ȘI SPECIALIZARE PENTRU
PERSONALUL AERONAUTIC DIN MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE ȘI DIN
ALTE INSTITUȚII SAU STRUCTURI CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI
AERONAUTICE MILITARE**

Pentru aplicarea prevederilor art. 33 alin. (2) din Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, aprobat prin Legea nr. 35/1990, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim – ministrul, ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. – Se aprobă Normele privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. – La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.15/2015 pentru aprobarea Normelor privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 229 și 229 bis din 3 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim - ministru,
ministrul apărării naționale,

Liviu-Ionuț Moșteanu

Contrasemnează:
Șeful Statului Major al Apărării

General
Gheorghiță Vlad

**Norme privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare
pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții
sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare**

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art. 1. – Prezentele norme stabilesc condițiile de obținere, menținere și ridicare a titlurilor de clasificare și specializare, precum și modul de organizare și desfășurare a examenelor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care, în baza calificării deținute și a funcțiilor pe care le îndeplinește, desfășoară activități aeronautice militare.

Art. 2. – Titlurile de clasificare și specializare se acordă personalului aeronautic în urma promovării examenului în condițiile stabilite în prezentele norme.

Art. 3. – Sensul unor termeni și noțiuni, precum și acronimele existente în text sunt prevăzute în anexa nr. 1.

**CAPITOLUL II
Procedura de obținere, menținere și ridicare a titlurilor de clasificare și specializare**

**SECȚIUNEA I
Organizarea și desfășurarea examenelor de clasificare și specializare**

Art. 4. – (1) Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene/SMFA numește prin ordin de zi pe unitate comisiile de examinare a personalului aeronautic pentru obținerea/menținerea titlurilor de clasificare sau specializare.

(2) Pentru personalul aeronautic care desfășoară activități aeronautice militare sub coordonarea unor structuri care dispun de compartimente specializate (Statul Major al Forțelor Terestre/SMFT, Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale/CFOS, Direcția Informații Militare/DIM), comisiile de examinare se compun din specialiști ai structurii respective și ai SMFA, SMFT, respectiv CFOS, dacă este cazul.

Art. 5. – (1) Comisiile de examinare se constituie, pe specialități, din personal corespunzător categoriei de personal aeronautic ce urmează a fi examinat, pe subcomisii, pentru:

- a) personal navigant de aviație;
- b) parașutiști;
- c) personal tehnic-ingineresc de aviație;

- d) navigatori de sol;
- e) meteorologi;
- f) personal tehnic-îngeresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană și control spațiu aerian;
- g) cadre militare care desfășoară activități aeronautice militare.

(2) Comisiile și subcomisiile de examinare se constituie dintr-un număr impar de membri, inclusiv președintele, care dețin titlul de clasificare sau specializare cel puțin egal cu titlul pentru care personalul examinat solicită obținere sau menținere.

Art. 6. – Examinarea personalului aeronautic în vederea obținerii/menținerii titlurilor de clasificare și specializare constă în:

- a) verificarea teoretică și practică;
- b) verificarea activității profesionale.

Art. 7. – Planificarea și organizarea examenelor de obținere/menținere a titlurilor de clasificare sau specializare se face prin grija SMFA, la propunerea structurilor în care este încadrat personalul aeronautic, cu următoarele excepții:

a) pentru personalul aeronavigant parașutist din cadrul SMFT, Statului Major al Forțelor Navale/SMFN, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Serviciului de Protecție și Pază se face prin grija SMFT;

- b) pentru personalul aeronavigant parașutist din CFOS, prin grija acestuia;
- c) pentru personalul aeronavigant parașutist din cadrul DGIA, prin grija DIM.

Art. 8. – (1) Rezultatele verificărilor teoretice, practice și ale activității profesionale se consemnează în procese-verbale întocmite la unitatea unde se desfășoară verificările.

(2) Procesul-verbal se semnează de membrii comisiei de examinare, și se înaintează spre aprobare șefului SMFA.

Art. 9. – (1) Pentru obținerea titlului de clasificare sau specializare, examenele se organizează astfel:

- a) lunar, pentru personalul aeronavigant și navigatorii de sol, la atingerea nivelului de pregătire necesar;
- b) semestrial, dacă sunt propuneri ale structurilor în care este încadrat personalul aeronautic, altul decât cel prevăzut la lit. a);

(2) Pentru menținerea titlului de clasificare sau specializare deținut, examenele se organizează anual.

SECȚIUNEA a 2-a***Verificarea teoretică și practică a personalului aeronautic***

Art. 10. – Examinarea personalului aeronautic, în vederea obținerii/menținerii titlului de clasificare sau specializare, se face în cadrul examenelor de clasificare sau specializare organizate pentru fiecare categorie de personal aeronautic.

Art. 11. – (1) Verificarea teoretică constă în susținerea unei probe scrise din disciplinele de specialitate, conform activităților desfășurate de fiecare categorie de personal aeronautic.

(2) Testele conțin subiecte referitoare la cunoașterea tehnicii, modul de exploatare, acțiunile personalului la apariția unor situații deosebite și cunoașterea legislației în vigoare.

Art. 12. – Verificarea practică constă în executarea unui control/examen specific pentru fiecare categorie de personal aeronautic la tehnica/serviciu pe care îl exploatează exploatează/execută.

Art. 13. – Verificarea teoretică și practică a personalului aeronautic pentru obținerea/menținerea titlului de clasificare sau specializare se poate planifica și organiza în aceeași perioadă cu examenul de certificare a calificărilor și autorizărilor personalului aeronautic.

SECȚIUNEA a 3-a***Verificarea activității profesionale a personalului aeronautic***

Art. 14. – (1) Activitatea profesională a personalului aeronautic se verifică de către comisiile de examinare prin analiza datelor înscrise în fișele de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișele de evaluare și condițiile de obținere/menținere prevăzute la Capitolul II, Secțiunea a 4-a din prezentele norme, pentru fiecare persoană.

(2) Fișele de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișele de evaluare se întocmesc conform modelelor prevăzute în anexele nr. 2-13 la prezentele norme sau în Programele-cadru de instrucție în zbor/PCIZ/SYLLABUS având la bază documentele de evidență a activității aeronautice de la fiecare unitate din care provine personalul.

(3) Pentru certificarea datelor înscrise în fișele de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișele de evaluare, la nivelul fiecărei unități din care provine personalul se numește o comisie care este înscrisă în OZU al unității; compunerea comisiei de certificare este prevăzută în anexa nr. 14.

(4) Fișele de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișele de evaluare se vor păstra minim 3 ani la nivelul unității la care s-a numit comisia de certificare.

Art. 15. – În cazul structurilor care au încadrat personal aeronautic, dar nu au structuri specializate pentru certificarea fișelor de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișelor de evaluare, certificarea acestora se va face de către comisiile din cadrul unităților în care personalul

a desfășurat activități aeronautice sau la statul major al categoriei de forțe/eșalonul superior din care face parte structura specializată, după caz.

Art. 16. – Rezultatele certificării datelor înscrise în fișele de obținere/menținere a clasificării sau specializării și fișele de evaluare se consemnează într-un proces-verbal care se semnează de membrii comisiei de certificare și se înaintează spre aprobare comandantului/șefului unității.

Art. 17. – Procesul verbal include și propunerile comisiei de certificare pentru examinarea personalului în vederea obținerii/menținerii titlurilor de clasificare sau specializare.

Art. 18. – Procesele verbale se transmit la SMFA/SMFT/CFOS, pentru evidența și pregătirea activității de examinare, cu 30 de zile calendaristice înainte de examinarea personalului aeronautic.

Art. 19. – În urma examinării, comisiile de examinare întocmesc procesele-verbale cu propunerile de obținere/menținere a titlurilor de clasificare sau specializare pentru personalul aeronautic și le înaintează spre aprobare șefului SMFA, astfel:

- a) lunar, doar pentru obținere, pentru personalul aeronavigant și navigatorii de sol;
- b) semestrial, până la data de 1 iunie sau 1 decembrie, doar pentru obținere, pentru personalul aeronautic, altul decât cel de la lit. a);
- c) anual, până la data de 1 decembrie, pentru menținere.

SECȚIUNEA a 4-a

Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare sau specializare pentru personalul aeronautic

1. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare pentru personalul navigant de aviație

Art. 20. – (1) Piloții militari obțin/mențin titlul de clasificare Pilot militar dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Piloții militari obțin titlul de clasificare Pilot militar clasa a III-a după parcurgerea Instrucției în zbor de bază/Basic Flying Training – BFT și obținerea brevetului de pilot militar. Piloții militari mențin titlul de clasificare Pilot militar clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul Instrucției în zbor avansată sau a Programului pentru calificarea inițială/Initial Qualification Training – IQT.

(3) Piloții militari obțin titlul de clasificare Pilot militar clasa a II-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării Calificat de bază pentru aeronavă/Basic Aircraft Qualification - BAQ. Piloții militari mențin titlul de clasificare Pilot militar clasa a II-a cu condiția continuării zborului în cadrul Programului de instrucție pentru misiune/Mission Qualification Training – MQT.

(4) Piloții militari obțin titlul de clasificare Pilot militar clasa I după parcurgerea MQT și obținerea calificării Pregătit de bază pentru misiune/Basic Mission Capable – BMC. Piloții militari mențin titlul de clasificare Pilot militar clasa I cu condiția parcurgerii Programului pentru menținerea deprinderilor de bază/Non-Ready Aircrew Program - NON-RAP.

Art. 21. – (1) Navigatorii de bord obțin/mențin titlul de clasificare Navigator de bord dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Navigatorii de bord obțin titlul de clasificare Navigator de bord clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Navigatorii de bord mențin titlul de clasificare Navigator de bord clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Navigatorii de bord obțin titlul de clasificare Navigator de bord clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Navigatorii de bord mențin titlul de clasificare Navigator de bord clasa a II-a cu condiția parcurgerii programului NON-RAP.

(4) Navigatorii de bord obțin titlul de clasificare Navigator de bord clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu de instrucție din Programul echipajului care este pregătit pentru misiune/Ready Aircrew Program - RAP și obținerea calificării Pregătit pentru misiune/Mission Ready – MR. Navigatorii de bord mențin titlul de clasificare Navigator de bord clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor Programului pentru menținerea deprinderilor pregătit pentru misiune/Non-Mission Ready - NON-MR.

Art. 22. – (1) Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord obțin/mențin titlul de clasificare Inginer/Subinginer/Tehnician de bord dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord obțin titlul de clasificare Inginer/ Subinginer/ Tehnician de bord clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord mențin titlul de clasificare Inginer/Subinginer/Tehnician de bord clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord obțin titlul de clasificare Inginer/ Subinginer/ Tehnician de bord clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord mențin titlul clasificare Inginer/Subinginer/Tehnician de bord, clasa a II-a cu condiția parcurgerii programului NON-RAP.

(4) Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord obțin titlul de clasificare Inginer/ Subinginer/ Tehnician de bord clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR.

Inginerii, subinginerii și tehnicienii de bord mențin titlul de clasificare Inginer/ Subinginer/Tehnician de bord clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

Art. 23. – (1) Radiotelegraștii de bord obțin/mențin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Radiotelegraștii de bord obțin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Radiotelegraștii de bord mențin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Radiotelegraștii de bord obțin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Radiotelegraștii de bord mențin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa a II-a cu condiția parcurgerii programului NON-RAP.

(4) Radiotelegraștii de bord obțin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR. Radiotelegraștii de bord mențin titlul de clasificare Radiotelegrafist de bord clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

Art. 24. – (1) Operatorii foto, video, de sisteme de comunicații și achiziții de voce și date, de radiolocație și hidrolocație, de sisteme de supraveghere aeriană, troliu, sarcini exterioare și operatorii de bord pentru aparatura de încercare-testare ambarcată - obțin/mențin titlul de clasificare Operator de bord dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile/ baremele de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Personalul enumerat la alin. (1) obține titlul de clasificare Operator de bord clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ și menține titlul de clasificare Operator de bord clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Personalul enumerat la alin. (1) obține titlul de clasificare Operator de bord clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC și menține titlul de clasificare Operator de bord clasa a II-a cu condiția parcurgerii NON-RAP.

(4) Personalul enumerat la alin. (1) obține titlul de clasificare Operator de bord clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR și menține titlul de clasificare Operator de bord clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

Art. 25. – (1) Specialiștii cu încărcarea și centrajul obțin/mențin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile/ baremele de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Specialiștii cu încărcarea și centrajul obțin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Specialiștii cu încărcarea și centrajul mențin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Specialiștii cu încărcarea și centrajul obțin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Specialiștii cu încărcarea și centrajul mențin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa a II-a cu condiția parcurgerii NON-RAP.

(4) Specialiștii cu încărcarea și centrajul obțin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR. Specialiștii cu încărcarea și centrajul mențin titlul de clasificare Specialist cu încărcarea și centrajul clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

Art. 26. – (1) Trăgătorii aerieni obțin/mențin titlul de clasificare Trăgător aerian dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Trăgătorii aerieni obțin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Trăgătorii aerieni mențin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Trăgătorii aerieni obțin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Trăgătorii aerieni mențin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa a II-a cu condiția parcurgerii NON-RAP.

(4) Trăgătorii aerieni obțin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR. Trăgătorii aerieni mențin titlul de clasificare Trăgător aerian clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

Art. 27. – (1) Personalul de însoțire - însoțitorii de bord, supraveghetorii de zbor, reprezentanții de zbor, paramedicii, medico-sanitarii, operatorii căutare, salvare-evacuare - obține/ menține titlul de clasificare Personal de însoțire dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile/baremele de activitate profesională specifice categoriei de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(2) Personalul de însoțire obține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa a III-a după parcurgerea IQT și obținerea calificării BAQ. Personalul de însoțire menține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa a III-a cu condiția continuării zborului în cadrul MQT.

(3) Personalul de însoțire obține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa a II-a după parcurgerea MQT și obținerea calificării BMC. Personalul de însoțire menține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa a II-a cu condiția parcurgerii NON-RAP.

(4) Personalul de însoțire obține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa I după parcurgerea a cel puțin unui ciclu RAP și obținerea calificării MR. Personalul de însoțire menține titlul de clasificare Personal de însoțire clasa I cu condiția îndeplinirii cerințelor NON-MR.

2. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare pentru parașutiști

Art. 28. – (1) Parașutiștii obțin/mențin titlul de clasificare Parașutist dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de mai jos.

(2) Parașutistul propus să obțină/mențină titlul de clasificare Parașutist clasa a III-a trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fi executat numărul de parașutări prevăzut în baremele din anexa nr. 15;
- b) să dețină calificarea specială de specialist pentru controlul tehnic al parașutelor pentru personal.

(3) Parașutistul propus să obțină/mențină titlul de clasificare Parașutist clasa a II-a trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fi executat numărul de parașutări prevăzut în baremele din anexa nr. 15;
- b) ofițerii să dețină calificarea specială de instructor în aeronavă/coordonator lansare și autorizarea de „Ofițer de serviciu la startul de parașutare”; maiștrii militari/subofițerii/soldații și gradații profesioniști/personalul civil să dețină calificarea specială de plior pentru sisteme de parașute de materiale/mijloace de salvare/sisteme de parașute cu platformă amortizoare pentru materiale sau autorizarea de „Ofițer de serviciu la startul de parașutare pentru cei încadrați la structuri care nu au în dotare sistemele mai sus menționate”;

- c) să dețină titlul de clasificare Parașutist clasa a III-a.

(4) Parașutistul propus să obțină/mențină titlul de clasificare Parașutist clasa I trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fi executat numărul de parașutări prevăzut în baremele din anexa nr. 15;
- b) ofițerii să dețină autorizările de ofițer de serviciu la startul de parașutare și conducător de parașutare, iar maiștrii militari, subofițerii, soldații și gradații profesioniști, precum și personalul civil să dețină calificarea specială de instructor în aeronavă/coordonator lansare;
- c) să dețină titlul de clasificare Parașutist clasa a II-a.

(5) Parașutările executate în cadrul structurilor civile și/sau în cadrul activităților desfășurate pe timpul misiunilor în afara teritoriului statului român, pot fi luate în calcul pentru obținerea/menținerea titlului de clasificare, în funcție de condițiile în care au fost executate.

3. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare sau specializare pentru personalul tehnic-ingineresc de aviație (nenavigant)

Art. 29. – (1) Personalul tehnic-ingineresc de aviație, format din ingineri, subingineri și tehnicieni de aviație, calificați într-una din specialitățile prevăzute la art. 13 din Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, aprobat prin Legea nr. 35/1990, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Statut, obține/menține titlul de specializare Inginer de aviație/Subinginer de aviație, respectiv titlul de clasificare Tehnician de aviație, în specialitățile prevăzute în Statut, dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinește condițiile de activitate profesională prevăzute la art. 30 și 31.

(2) Personalul tehnic-ingineresc de aviație trebuie să desfășoare cel puțin una din următoarele activități specifice:

a) organizarea, conducerea, controlul, monitorizarea, planificarea sau execuția activităților logistice de aviație;

b) încercarea, proiectarea și ingineria tehnologică, elaborarea și managementul documentației tehnice;

c) fabricarea, asimilarea, cercetarea, modernizarea, repararea, restaurarea, conservarea, testarea și exploatarea aeronavelor, simulatoarelor de aviație, mijloacelor tehnice sau de sprijin la sol pentru deservirea acestora;

d) prevenirea și investigarea tehnică a evenimentelor de aviație produse cu aeronave militare;

e) asigurarea și achiziția de tehnică aeronautică militară, armament, muniții și materiale tehnice de aviație, precum și depozitarea acestora;

f) asigurarea siguranței aeronautice;

g) activități din domeniul asigurării calității și metrologiei, prevenirii, protecției, securității și sănătății în muncă;

h) instruirea, școlarizarea, perfecționarea și specializarea tehnică în vederea exploatării la sol și în zbor a tehnicii aeronautice;

i) desfășurarea de activități teoretice și practice de laborator și pregătirea studenților/elevilor/cursanților militari în/din arma aviație, în cadrul sistemului de învățământ militar;

j) managementul resurselor;

k) mișcarea și transportul;

l) sprijinul națiunii gazdă – HNS;

m) logistica de producție și logistica de consum;

n) codificarea materialelor tehnice de aviație, valorificarea și casarea bunurilor materiale tehnice de aviație, delaborarea munițiilor și distrugerea materialelor specifice de aviație;

o) evaluarea, verificarea, certificarea, inspecția, auditarea și supravegherea tehnicii aeronautice de stat, a personalului aeronautic militar și a agenților aeronautici;

p) activități în domeniul controlului și verificării armamentelor.

Art. 30. – (1) Inginerii și subinginerii de aviație, personalul civil contractual care încadrează funcții de inginer/subinginer, propuși să obțină/mențină titlul de specializare Inginer/ Subinginer de aviație specialist clasa a III-a trebuie să aibă, la data examinării, o vechime în desfășurarea activităților aeronautice specifice de minimum un an de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație.

(2) Inginerii și subinginerii de aviație, personalul civil contractual care încadrează funcții de inginer/subinginer, propuși să obțină/mențină titlul de specializare Inginer/Subinginer de aviație specialist clasa a II-a trebuie să aibă, la data examinării, o vechime în desfășurarea activităților aeronautice specifice de minimum trei ani de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație.

(3) Inginerii și subinginerii de aviație, personalul civil contractual care încadrează funcții de inginer/subinginer, propuși să obțină/mențină titlul de specializare Inginer/Subinginer de aviație specialist clasa I, trebuie să aibă, la data examinării, o vechime în desfășurarea activităților aeronautice de minimum cinci ani de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație.

(4) Pentru toate titlurile de specializare este obligatorie desfășurarea de activități specifice, din cele prevăzute la art. 29 alin. (2), în volum de minimum 40% din timpul alocat anual acestor activități prin programul unității unde este încadrat.

Art. 31. – (1) Tehnicienii de aviație: ofițerii tehnici, maiștrii militari și subofițerii de aviație, maiștrii militari, soldații și gradații profesioniști și personalul civil contractual, certificați într-una din specialitățile prevăzute la art. 13 din Statut, obțin/mențin titlul de clasificare dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională prevăzute la alineatele (2) - (4).

(2) Tehnicienii de aviație propuși să obțină/mențină titlul de Tehnician de aviație clasa a III-a trebuie să promoveze verificarea teoretică și practică și să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

a) să aibă o vechime în desfășurarea activităților aeronautice specifice de minimum 2 ani de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație;

b) să dețină minimum nivelul 3 de autorizare;

c) să desfășoare activități aeronautice specifice specialității și funcției în volum de minimum 80 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere, respectiv 60 de zile pentru menținere;

d) să promoveze verificările periodice ale pregătirii tehnice de specialitate prevăzute în instrucțiunile pentru mentenanța tehnicii de aviație.

(3) Tehnicienii de aviație propuși să obțină/mențină titlul de Tehnician de aviație clasa a II-a, trebuie să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

a) să aibă o vechime în desfășurarea activităților aeronautice specifice de minimum 4 ani de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație;

b) să dețină minimum nivelul 2 de autorizare;

c) să desfășoare activități aeronautice specifice specialității și funcției deținute în volum de minimum 90 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere și 60 de zile pentru menținere;

d) să promoveze verificările periodice ale pregătirii tehnice de specialitate prevăzute în instrucțiunile pentru mentenanța tehnicii de aviație.

(4) Tehnicienii de aviație propuși să obțină/mențină titlul de Tehnician de aviație clasa I trebuie să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

a) să aibă o vechime în desfășurarea activităților aeronautice specifice de minimum 6 ani de la data promovării examenului de admitere la exploatarea tehnicii de aviație;

b) să dețină nivelul 1 de autorizare;

c) să desfășoare activități aeronautice specifice specialității și funcției deținute, în volum de minimum 100 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere și 60 de zile pentru menținere;

d) să promoveze verificările periodice ale pregătirii tehnice de specialitate prevăzute în instrucțiunile pentru mentenanța tehnicii de aviație.

4. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare pentru navigatorii de sol

Art. 32. – (1) Navigatorii de sol - controlor de trafic aerian (controlorii de trafic aerian operațional și controlorii aeriени în poziții înaintate, controlori ai interceptării, controlori de zbor de la bordul altor aeronave) obțin titlul de clasificare Navigator de sol, în funcție de serviciul aeronautic asigurat, nivelul de autorizare și tipul de calificare, conform anexei nr. 16 dacă îndeplinesc condițiile și baremele de activitate profesională specifice categoriei prevăzute la anexele nr. 17-20, astfel:

a) au parcurs integral subprogramul de instruire corespunzător clasei pentru care se intenționează obținerea clasificării;

b) au o vechime în activitatea de dirijare/coordonare a zborului prevăzută la anexele nr. 17-20.

(2) Navigatorii de sol de la alin. (1) mențin titlul de clasificare Navigator de sol în funcție de tipul de serviciu aeronautic asigurat, nivelul de autorizare obținut și tipul de calificare deținută conform anexei nr. 16, dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile/baremele de activitate profesională specifice categoriei prevăzute la anexele nr. 17-20.

Art. 33. – (1) Personalul operator de aeronave fără piloți/operator la distanță obține/menține titlul de clasificare Operator de aeronave fără pilot/Operator la distanță dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinește condițiile și baremele de activitate profesională prevăzute în anexa nr. 21.

(2) Piloții la distanță obțin/mențin titlul de clasificare Pilot la distanță dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifică tipului de sistem de aeronave exploatat, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(3) Piloții la distanță obțin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa a III-a după parcurgerea în totalitate a Programului pentru instrucția de bază inițială/Basic UAS Qualification - BUQ IV, după obținerea calificării BAQ. Piloții la distanță mențin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa a III-a cu condiția parcurgerii unui NON-RAP sau se află în desfășurarea unui program de instrucție de calificare pentru misiune Combat/Joint Mission Qualification BASIC - C/JMQ BASIC.

(4) Piloții la distanță obțin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa a II-a după parcurgerea în totalitate a C/JMQ BASIC, după obținerea calificării BMC. Piloții la distanță mențin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa a II-a cu condiția parcurgerii Programului pentru menținerea deprinderilor de bază pentru misiune (RAP-BMC) sau se află în desfășurarea Programului de Instrucție de calificare pentru misiunea în luptă/Combat/Joint Mission Qualification ADVANCED - C/JMQ Advanced.

(5) Piloții la distanță obțin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa I după parcurgerea în totalitate a C/JMQ Advanced, după obținerea calificării Pregătit pentru Misiunea de luptă/Combat Mission Ready – MR/CMR. Piloții la distanță mențin titlul de clasificare Pilot la distanță clasa I cu condiția parcurgerii Programului pentru menținerea deprinderilor pentru misiunea de luptă (RAP-CMR).

(6) Operatorii sarcină utilă obțin/mențin titlul de clasificare operator sarcină utilă dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională specifică tipului de sistem de aeronave exploatat, în concordanță cu prevederile PCIZ/SYLLABUS.

(7) Operatorii sarcină utilă obțin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa a III-a după parcurgerea în totalitate a BUQ IV, după obținerea calificării BAQ. Operatorii sarcină utilă mențin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa a III-a cu condiția parcurgerii unui NON-RAP sau se află în desfășurarea unui C/JMQ BASIC.

(8) Operatorii sarcină utilă obțin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa a II-a după parcurgerea în totalitate a C/JMQ BASIC, după obținerea calificării BMC. Operatorii sarcină utilă mențin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa a II-a cu condiția parcurgerii RAP-BMC sau se află în desfășurarea C/JMQ Advanced.

(9) Operatorii sarcină utilă obțin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa I după parcurgerea în totalitate a C/JMQ Advanced, după obținerea calificării CMR. Operatorii sarcină utilă mențin titlul de clasificare Operator sarcină utilă clasa I cu condiția parcurgerii RAP-CMR.

5. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare pentru meteorologi

Art. 34. – (1) Din categoria meteorologilor face parte personalul militar și civil care, potrivit atribuțiilor funcționale, execută asigurarea meteorologică a activităților aeronautice ale structurii în care este încadrat sau unde își desfășoară activitatea, precum și reglementarea, certificarea, planificarea, organizarea, coordonarea și controlul asigurării meteorologice din structura în care este încadrat sau unde își desfășoară activitatea și deține una din următoarele calificări/certificări/atestări meteorologice aeronautice:

- a) meteorolog aeronautic stagiar;
- b) meteorolog aeronautic;
- c) specialist meteo aeronautic stagiar;
- d) specialist meteo aeronautic.

(2) Personalul meteorologic propus să obțină/mențină titlul de Meteorolog trebuie să promoveze verificarea teoretică și practică și să îndeplinească condițiile/baremele de activitate profesională prevăzute în anexa nr. 22.

6. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare sau specializare pentru personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană și control spațiu aerian

Art. 35. – (1) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană și control spațiu aerian calificat sau specializat în una din specialitățile comunicații și informatică sau electromecanică, prevăzut la art. 16 din Statut, obțin/mențin titlul de clasificare Specialist de comunicații aeronautice și informatică sau Inginer, Subinginer, Tehnician specialist pentru sisteme terestre de navigație aeriană, dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc condițiile de activitate profesională prevăzute la alin. (2) - (5).

(2) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană trebuie să desfășoare cel puțin una din următoarele activități aeronautice:

- a) organizarea, planificarea și realizarea sistemului de comunicații și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană/STNA;
- b) instalarea, exploatarea, reconfigurarea și mentenanța sistemului de comunicații, informatică și STNA;
- c) planificarea, exploatarea, reconfigurarea și mentenanța rețelelor de comunicații și informatice pentru comanda și controlul misiunilor aeriene;

- d) organizarea și conducerea activității de pregătire, asigurare și analiză a activității de zbor;
- e) asigurarea și achiziția tehnicii de comunicații, informatică și STNA specifică structurilor de aviație.

(3) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană propus să obțină/mențină titlul de clasificare Specialist de comunicații aeronautice și informatică clasa a III-a sau Inginer, Subinginer, Tehnician specialist pentru sisteme terestre de navigație aeriană clasa a III-a trebuie să promoveze verificarea teoretică și practică și să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 2 ani de la examenul de atestare ca personal aeronautic;
- b) să fie atestat în una din următoarele specialități: Specialist în comunicații aeronautice și informatică, Inginer, Subinginer, Tehnician pentru sisteme terestre de navigație aeriană;
- c) să execute cel puțin una din activitățile enumerate la alin. (2);
- d) să desfășoare activități aeronautice în volum de minimum 30 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere/menținere;
- e) să promoveze verificările periodice la pregătirea tehnică de specializare prevăzute în planul de pregătire a personalului de comunicații aeronautice și sisteme terestre de navigație aeriană.

(4) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană propus să obțină/mențină titlul de clasificare Specialist de comunicații aeronautice și informatică clasa a II-a sau Inginer, Subinginer, Tehnician specialist pentru sisteme terestre de navigație aeriană clasa a II-a trebuie să promoveze verificarea teoretică și practică și să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 3 ani;
- b) să dețină titlul de clasificare sau specializare clasa a III-a;
- c) să execute cel puțin una din activitățile enumerate la alin. (2);
- d) să desfășoare activități aeronautice în volum de minimum 30 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere/menținere;
- e) să promoveze verificările periodice la pregătirea tehnică de specialitate prevăzute în planul de pregătire a personalului de comunicații aeronautice și STNA.

(5) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană, propus să obțină/mențină titlul de clasificare Specialist de comunicații aeronautice și informatică clasa I sau Inginer, Subinginer, Tehnician specialist pentru sisteme terestre de navigație aeriană clasa I trebuie să promoveze verificarea teoretică și practică și să îndeplinească următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 4 ani;
- b) să dețină titlul de clasificare sau specializare clasa a II-a;
- c) să fie atestat în minimum două specialități dintre următoarele: Specialist în comunicații aeronautice și informatică, Inginer, Subinginer, Tehnician pentru sisteme terestre de navigație aeriană;
- d) să execute cel puțin una din activitățile enumerate la alin. (2);
- e) să desfășoare activități aeronautice în volum de minimum 30 de zile în ultimele 12 luni pentru obținere/menținere;
- f) să promoveze verificările periodice la pregătirea tehnică de specialitate prevăzute în planul de pregătire a personalului de comunicații aeronautice și sisteme terestre de navigație aeriană.

Art. 36. – (1) Personalul tehnic-ingineresc de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană și control spațiu aerian calificat sau specializat în specialitatea radiolocație obține/menține titlul de specialist aeronautic de clasă dacă promovează examenul teoretic și practic și îndeplinește condițiile/baremele de activitate profesională prevăzute în anexa nr. 23.

(2) Personalul aeronautic menționat la alin. (1) poate obține următoarele titluri de clasificare/specializare:

- a) Radiolocatorist, pentru calificările radiolocatorist supraveghere spațiu aerian sau personal tehnic-ingineresc pentru mentenanță tehnică de radiolocație;
- b) Operator radar, pentru calificările operator radar sau operator sisteme de producere a imaginii aeriene;
- c) Operator control spațiu aerian, pentru calificările operator sau tehnician radare de supraveghere și control spațiu aerian.

7. Condiții de obținere/menținere a titlurilor de clasificare pentru cadrele militare care desfășoară activități aeronautice militare

Art. 37. – (1) Ofițerii arma aviație specialitatea aviație nenaviganți și subofițerii arma aviație specialitatea aviație obțin/mențin titlul de clasificare Aviație nenaviganți/Aviație clasa a III-a dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 2 ani;
- b) să fie atestați pentru desfășurarea activităților aeronautice și să desfășoare activități de organizare, planificare și management al instrucției și operațiilor aeriene în volum de minimum 100 de zile anual/echivalent ore lucrate;
- c) să promoveze verificările periodice la pregătirea de specialitate prevăzute în planul de pregătire a personalului, cu rezultate cel puțin bune.

(2) Ofițerii arma aviație specialitatea aviație nenaviganți și subofițerii arma aviație specialitatea aviație, obțin/mențin titlul de clasificare Aviație nenaviganți/Aviație clasa a II-a dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 4 ani;
- b) să fie atestați pentru desfășurarea activităților aeronautice și să desfășoare activități de organizare, planificare și management al instrucției și operațiilor aeriene în volum de minimum 110 zile anual/echivalent ore lucrate;
- c) să promoveze verificările periodice la pregătirea de specialitate prevăzute în planul de pregătire a personalului cu rezultate bune și foarte bune.

(3) Ofițerii arma aviație specialitatea aviație nenaviganți și subofițerii arma aviație specialitatea aviație obțin/mențin titlul de clasificare aviație nenaviganți/aviație clasa I dacă promovează verificarea teoretică și practică și îndeplinesc următoarele condiții de activitate profesională:

- a) să aibă o vechime în activitatea aeronautică de minimum 6 ani;
- b) să fie atestați pentru desfășurarea activităților aeronautice și să desfășoare activități de organizare, planificare și management al instrucției și operațiilor aeriene în volum de minimum 120 de zile anual/echivalent ore lucrate;
- c) să promoveze verificările periodice la pregătirea de specialitate prevăzute în planul de pregătire a personalului cu rezultate foarte bune.

SECȚIUNEA a 5-a ***Ridicarea titlurilor de clasificare sau specializare***

Art. 38. – Titlul de clasificare sau specializare se ridică personalului aeronautic care, din motive imputabile acestuia, se încadrează la una din situațiile prevăzute în Statut, la propunerea:

- a) comandantului/șefului structurii din care face parte, la pierderea calității de personal aeronautic;
- b) comisiei de examinare, dacă personalul aeronautic nu promovează examenul pentru menținerea titlului de clasificare sau specializare;
- c) comisiei de examinare, dacă nu îndeplinește baremele anuale de activitate aeronautică pentru menținerea titlului de clasificare sau specializare clasa a III-a.

Art. 39. – Redobândirea titlului de clasificare sau specializare se realizează după promovarea verificărilor teoretice și practice și îndeplinirea baremelor și condițiilor impuse pentru titlul respectiv.

NECLASIFICAT
CAPITOLUL III
Dispoziții finale

Art. 40. – (1) În cadrul verificării condițiilor de activitate profesională pentru personalul aeronautic se ^{ia} va lua în considerare activitatea desfășurată de acesta după data brevetării/atestării.

(2) Pentru personalul aeronavigant parașutist, verificarea activității profesionale se ^{va} face cu luarea în considerare a întregii activități desfășurate în domeniul de specialitate.

Art. 41. – Pentru obținerea unui titlu de clasificare sau specializare trebuie îndeplinite baremele și condițiile prevăzute în prezentele norme, iar în ultimele 12 luni să fie îndeplinite minim baremele de menținere prevăzute pentru titlul de clasificare pe care îl obține.

Art. 42. – Personalului aeronautic care, din motive imputabile acestuia, nu îndeplinește baremele anuale de activitate aeronautică sau condițiile prevăzute pentru menținerea titlului de clasificare sau specializare deținut, susține verificarea teoretică și practică pentru clasa inferioară pentru care îndeplinește baremele și condițiile.

Art. 43. – Personalul aeronautic detașat în afara Ministerului Apărării Naționale obține, menține sau i se ridică titlurile de clasificare sau specializare în condițiile prevăzute de prezentele norme.

Art. 44. – Titlurile de clasificare sau specializare deținute de personalul aeronautic la data intrării în vigoare a prezentelor norme se reconfirmă pe durata unui an calendaristic, prin ordin al șefului SMFA.

Art. 45. – Personalul aeronautic care schimbă specialitatea, tipul sau categoria de tehnică pe care o exploatează va susține examen doar pentru obținerea titlului de clasificare sau specializare pe noua tehnică exploatată.

Art. 46. – (1) Evidența titlurilor de clasificare sau specializare pentru personalul aeronautic se ține nominal, pe arme, specialități și clase, la nivelul fiecărei structuri pentru personalul propriu și cel din subordine.

(2) La nivelul SMFA, evidența se ține pentru tot personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte structuri ale sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) La nivelul DIM, evidența se ține pentru personalul aeronavigant parașutist din structurile DGIA.

Art. 47. – Anexele nr. 1-23 fac parte integrantă din prezentele norme.

GLOSAR
1. ABREVIERI

ACH	Area Controller Helicopter (specific pentru Navy)	Controlor de zbor la bordul navelor
ASR	Aerodrom Supervisor Radar	Radar de supraveghere de aerodrom
BACC	Area Control Center Bureau	Birou ACC (ACC – centru de control regional)
BAQ	Basic Aircraft Qualification	Calificat de bază pentru aeronavă
BAPP	Approach Bureau	-
BFT	Basic Flying Training	Instrucție în zbor de bază
BMC	Basic Mission Capable	Pregătit de bază pentru misiune
BUQ IV	Basic UAV Qualification	Program pentru instrucția de bază inițială
CAS	Close Air Support	Sprijin Aerian Apropiat
CFOS	-	Comandamentul Forțelor pentru Operații Speciale
C/JMQ BASIC	Combat/Joint Mission Qualification BASIC	Program de instrucție de calificare pentru misiune
C/JMQ ADVANCED	Combat/Joint Mission Qualification ADVANCED	Program de instrucție de calificare pentru misiunea în luptă
CMR	Combat Mission Ready	Pregătit pentru misiuni de luptă
COBA	-	Centrul de Operații al Bazei Aeriene
CP	Co-pilot	Copilot
CRC/CAOC	Control and Reporting Center/Combined Air Operations Center	Centrul de raportare și control/Centrul de Operații Aeriene Combinat
CRC/AOC	Control and Report Center/ Air Operations Center	Centrul de raportare și control/Centrul de Operații Aeriene
CTR	Controlled Area	Zonă de control de aerodrom
DGIA	-	Direcția Generală de Informații a Apărării
DIM	-	Direcția Informații Militare
FAC/JTAC	Forward Air Controller/ Joint Terminal Attack Controller	Controlori militari aerieni pe poziții înaintate
FDO	Flight Deck Officer	Director/Ofițer punte zbor
FIR	Flight Information Region	Spațiu aerian național
GND	Ground	Mișcare la sol
GND/CTR	Ground/Control Zone/Area	Zonă de control aerodrom
HNS	Host Nation Support	Sprijinul națiunii gazdă
IC	Intercept Controller	Controlor cu interceptarea
IMC	Instrument Meteorological Conditions	Condiții meteorologice pentru zbor instrumental
IQT	Initial Qualification Training	Program pentru calificarea inițială
LAB/RAP	-	Program de menținere a calificării pentru misiune
L/A	Loose/Advisory Control	-
L/P	Loose/Positive Control	-
MACC	Military Area Control Center	Centru militar de control regional

NECLASIFICAT

MApN	-	Ministerul Apărării Naționale
MAPP	Military Approach	Unitate militară de control al apropierei
Mil AIS	Military Air Information Services	Serviciu Militar de Informare Aeronautică
Mil AIP	Military Aeronautical Information Publication	Publicație militară de informații aeronautice
MQT	Mission Qualification Training	Program de instrucție pentru misiune
MR	Mission Ready	Pregătit pentru misiune
MTWR	Military Tower	Turn militar de control
NON-BMC	Non-Ready Basic Mission Capable	Program de pregătire „minimum calificat pentru misiune”
NON-RAP	Non-Ready Aircrew Program	Program pentru menținerea deprinderilor de bază
NON-MR	Non-Ready Mission Ready	Program pentru menținerea deprinderilor „pregătit pentru misiune”
NOTAM	Notice to AirMen/ Notice to Air Missions	Avize către controlorii de trafic aerian și piloți
OC/AOC	Operation Center/ Air Operation Center	Centru de Operații/Centru de Operații Aeriene
OC/COBA	Current Operations/ABOC – Air Base Operation Center	Operații Curente/Centru de Operații al Bazei Aeriene
OZU	-	Ordin de zi pe unitate
PAR	Precision Approach Radar	Radar de apropiere de precizie
PC	-	Pilot comandant
PCIZ	-	Program cadru pentru instrucția în zbor
PIB	Preflight Information Bulletin	Buletin de Informare pentru Zbor
RAP	Ready Aircrew Program	Program al echipajului care este pregătit pentru misiune
RAP-BMC	Ready Aircrew Program for Basic Mission Capable	Program pentru menținerea deprinderilor de bază pentru misiune
RAP-CMR	Ready Aircrew Program for Combat Mission Ready	Program pentru menținerea deprinderilor pentru misiunea de luptă
RC	-	Regiune de control (Sectoare/Zone de responsabilitate)
SMFA	-	Statul Major al Forțelor Aeriene
SMFN	-	Statul Major al Forțelor Navale
SMFT	-	Statul Major al Forțelor Terestre
SYLLABUS	-	Programă
STNA	-	Sistem terestru de navigație aeriană
TMA	Terminal Manoeuvring Area	Zonă terminală
VMC	Visual Meteorological Conditions	Condiții meteorologice pentru zborul la vedere

2. TERMENI ȘI DEFINIȚII

Calificare inițială – Fiecare membru al echipajului de zbor implicat în pregătire trebuie să fie calificat pentru îndatoriri de bază în cadrul echipajului într-o funcție desemnată pentru o anume aeronavă, fără referire la misiunea operativă a unității.

Minim calificat pentru aeronavă – Membrii echipajului care au încheiat pregătirea cu rezultate satisfăcătoare impuse pentru menținerea abilităților necesare pentru a efectua sarcini de echipaj în aeronavă.

Minim calificat pentru misiune – Membrii echipajului care au încheiat pregătirea de calificare pentru misiune cu rezultate satisfăcătoare, sunt calificați în anumite aspecte ale misiunii, dar nu își mențin statutul MR/CMR.

Misiune specifică – Misiunea de bază a subunității din care fac parte: misiunea de transport materiale și/sau pasageri.

Misiune de luptă – Misiune de cercetare aeriană/fotogrammetrică, misiune de lansare parașutiști/containere, misiune de zbor în formație și misiune de zbor la înălțimi mici.

Motive neimputabile personalului aeronautic – Inaptitudine medicală, neasigurarea resurselor pentru îndeplinirea baremelor anuale de activitate aeronautică, participarea la pregătirea pentru misiuni, participarea la misiuni, numirea în posturi NATO/ONU/UE, cursuri, concedii pentru creșterea și îngrijirea copilului, înzestrarea unității cu noi tipuri de aeronave/tehnică, mutările pe funcții ca urmare a reorganizării, suspendarea de la desfășurarea de activități aeronautice, mutări în interes de serviciu.

Pregătit pentru misiune/MR – Fiecare membru al echipajului care a efectuat satisfăcător pregătirea calificată pentru misiune și menține calificarea și competența în misiunea operativă și de comandă.

Pilot (CP) BMC – Copilot pregătit să execute misiuni specifice în conformitate cu programul-cadru de instrucție pe tipuri de aeronave de transport.

Pilot (CP) MR/CMR – Copilot pregătit să execute misiuni specifice și misiuni de luptă în conformitate cu programele-cadru de instrucție pe tipuri de aeronave de transport.

Pilot (PC) – Pilot comandant pregătit să execute misiuni specifice și misiuni de luptă în conformitate cu programele-cadru de instrucție pe tipuri de aeronave de transport.

Servicii aeronautice de tip operațional – Serviciile de trafic aerian asigurate aeronavelor de stat, similare serviciilor asigurate de unitățile civile de trafic aerian.

Servicii aeronautice de tip operațional – nivel tactic – Servicii de trafic aerian de tip operațional asigurate traficului aerian, în timp real, din momentul pornirii aeronavei până în momentul opririi acesteia.

Servicii aeronautice de tip tactic – Servicii de trafic aerian asigurate exclusiv aeronavelor de stat ce nu pot fi asimilate serviciilor asigurate de unitățile civile de trafic aerian.

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
parașutistul deține clasa _____

FIȘĂ DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII

pentru parașutiști,
în clasa _____, pe parașute din categoria _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele: _____.

Funcția: _____.

Data întocmirii: _____.

Data brevetării ca parașutist: _____.

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data: _____, numărul procesului-verbal _____.

2. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ:

2.1. Total parașutări executate în carieră/în ultimele 12 luni: ____/____.

2.2. Îndeplinirea condițiilor de parașutare:

Condițiile parașutărilor		Total	În ultimele 12 luni
Înălțimea de parașutare	Medie (151-760 m)		
	Mare (761-3660 m)		
	Foarte mare (peste 3660 m)		
Ziua	Condiții meteorologice normale		
	Condiții meteorologice grele		
Noaptea	Condiții meteorologice normale		
	Condiții meteorologice grele		
Caracteristicile topografice ale zonei de aterizare	Teren plat		
	Teren accidentat		
	Pe apă		
Alte condiții			

2.3. Parașutistul îndeplinește ☐ nu îndeplinește ☐ condițiile prevăzute la art. 31^x lit. ____ din *Norme*.

Propunerea comisiei de examinare:

obținerea ☐ menținerea ☐ ridicarea ☐

clasei I ☐ a II-a ☐ a III-a ☐

pe categoria rotundă ☐ aripă ☐

în baza art. _____, din _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

Întocmit,

Model nr. 2

REGULI DE COMPLETARE A FIȘEI DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII

1. În antetul fișei se înscrie clasa pe care o deține parașutistul la data întocmirii acesteia. În situația în care se solicită obținerea clasei a III-a, se înscrie „este neclasificat” în loc de „deține clasa _____”.
2. În titlul fișei se înscrie scopul întocmirii acesteia: fie „OBTINERE”, fie „MENȚINERE”.
3. În dreptul funcției deținute se înscrie titulatura și unitatea militară de încadrare.
4. La rubrica „ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT” se înscrie data și numărul procesului-verbal al ultimei examinări pentru obținerea/menținerea titlului de clasificare promovate.
5. La punctul 2.1. a) se înscrie numărul total de parașutări executate în întreaga carieră, iar la punctul 2.1. b) se înscrie numărul de parașutări executate în ultimele 12 luni calendaristice.
6. Înscrierea numărului de parașutări executate, atât la punctul 2.1. cât și în ultimele două coloane din tabelul de la punctul 2.2., se face cu respectarea următoarelor reguli:
 - a) pentru fiecare parașutare se iau în calcul toate cele trei categorii de condiții în care aceasta a fost executată - înălțimea de parașutare, momentul zilei și caracteristicile topografice ale zonei de parașutare;
 - b) la nevoie, pentru îndeplinirea baremelor stabilite în anexa nr. 15 din Norme, parașutările pot fi redistribuite, în cadrul aceleiași categorii de condiții, astfel:
 - cele executate de la înălțime foarte mare către cele executate de la înălțime mare sau medie, iar cele executate de la înălțime mare către cele executate de la înălțime medie;
 - cele executate ziua în condiții meteorologice grele către cele executate ziua în condiții meteorologice normale;
 - cele executate noaptea în condiții meteorologice grele către cele executate noaptea în condiții meteorologice normale;
 - cele executate pe teren accidentat către cele executate pe teren plat.
 - c) suma celor 3 valori înscrise în rubrica „Înălțimea de parașutare” trebuie să fie egală cu suma celor 4 valori înscrise în rubricile „Ziua” și „Noaptea” și cu suma celor 3 valori înscrise în rubrica „Caracteristicile topografice ale zonei de aterizare”;
 - d) valorile înscrise la punctul 2.1. se obțin prin adunarea sumei menționate anterior cu valoarea înscrisă în rubrica „Alte condiții”;
 - e) completarea rubricii „Alte condiții” de către parașutiștii care dețin calificări de tip pe parașute dintr-o singură categorie se face astfel:
 - cu numărul minim de parașutări precizat în anexa nr. 15 din Norme, dacă îndeplinesc celelalte bareme;
 - cu valoarea 0 (zero) dacă nu îndeplinesc baremele din anexa nr. 15, pentru obținere/ menținere.
 - f) completarea rubricii „Alte condiții” de către parașutiștii care dețin calificări de tip pe parașute din ambele categorii se face astfel:
 - cu numărul de parașutări executate cu parașute din cealaltă categorie decât cea menționată în titlul fișei;
 - cu numărul minim de parașutări precizat în anexa nr. 15 din Norme, în cazul în care nu au executat în ultimele 12 luni parașutări cu parașute din cealaltă categorie decât cea menționată în titlul fișei și, concomitent, îndeplinesc baremele din anexa nr. 15, pentru obținere/ menținere;
 - cu valoarea 0 (zero) dacă nu îndeplinesc baremele din anexa nr. 15, pentru obținere/ menținere.
 - g) valorile înscrise în fiecare rubrică a tabelului trebuie să fie mai mari sau egale cu cele precizate în anexa nr. 15 din Norme, corespunzător clasei pentru care se întocmește fișa;
 - h) valorile înscrise în rubricile aferente coloanei „Total” trebuie să fie mai mari sau egale decât valorile înscrise în aceleași rubrici ale coloanei „În ultimele 12 luni”.

NECLASIFICAT

7. În cadrul aceleiași rubrici din tabel, două fișe de clasificare consecutive trebuie să conțină valori progresive dacă, în intervalul de timp dintre cele două fișe, parașutistul a executat parașutări în condițiile corespunzătoare rubricii respective.

8. În cadrul aceleiași rubrici din tabel, două fișe de clasificare consecutive conțin valori egale dacă, în intervalul de timp dintre cele două fișe, parașutistul nu a executat parașutări în condițiile corespunzătoare rubricii respective.

9. Completarea electronică a fișelor de clasificare, înainte de imprimare, se realizează cu caractere normale, de culoare neagră - nu se utilizează caractere italice și de culoare albastră.

10. Completarea manuală a fișelor de clasificare se realizează cu cerneală sau pastă de culoare albastră.

11. Fișele se semnează de președintele comisiei de certificare a înscrisurilor din fișa de obținere/menținere a clasificării, numită la nivelul unității.

12. Fișa de clasificare a președintelui comisiei de certificare a înscrisurilor din fișa de obținere/menținere a clasificării se semnează de către înlocuitorul acestuia.

13. Rubrica 2.3. și „Propunerea comisiei de examinare” se completează de către membrii comisiei de examinare, numită de șeful SMFA, în funcție de nivelul de îndeplinire de către parașutist a condițiilor prevăzute în Norme.

14. La rubrica „Propunerea comisiei de examinare” se înscrie, prin marcarea variantelor corespunzătoare, propunerea finală a comisiei și baza legală prin care parașutistul obține, menține sau i se ridică titlul de clasificare.

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
inginerul/subinginerul de aviație
deține clasa

**FIȘA DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE PENTRU
OBTINEREA/MENȚINEREA SPECIALIZĂRII
pentru ingineri/subingineri de aviație,
în clasa.....**

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele:

Funcția:

Data întocmirii:

Data calificării¹:

Aeronava:

Specialitatea:

1. ULTIMUL EXAMEN DE SPECIALIZARE PROMOVAT

Data numărul procesului-verbal

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a. Vechime în desfășurarea activităților aeronautice:..... (ani);

b. Atestarea calificărilor și specialităților personalului aeronautic:

Data..... numărul procesului-verbal

c. Tipul/Variante de aeronave pentru care este atestat:

d. Timpul efectiv (anual) desfășurat în activitățile tehnice aeronautice:% din timpul alocat anual acestor activități prin programul unității unde este încadrat.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)

L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

ÎNTOCMIT

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

NOTĂ: data absolvirii formei de pregătire prevăzute în Statut pentru calificarea în specialitatea de aviație.

- MODEL -

La data întocmirii fișei, tehnicul
de aviație deține clasa

**FIȘA DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE PENTRU
OBTINEREA/MENȚINEREA CLASIFICĂRII
pentru tehnicieni de aviație, în clasa**

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele:

Funcția:

Data întocmirii:

Data calificării¹:

Aeronava:

Specialitatea:

1. ULTIMUL EXAMEN DE CLASIFICARE PROMOVAT

Data numărul procesului-verbal

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a. Vechime în desfășurarea activităților aeronautice:..... (ani);

b. Atestarea calificărilor și specialităților personalului aeronautic:

Data..... numărul procesului-verbal

c. Tipul/variante de aeronave pentru care este atestat:

d. Timpul efectiv (anual) desfășurat în activitățile tehnice aeronautice: zile/an;

e. Nivel de autorizare:

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)

L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

ÎNTOCMIT

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

NOTĂ: data absolvirii formei de pregătire prevăzute în Statut pentru calificarea în specialitatea de aviație.

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
navigatorul de sol deține clasa ____

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru navigatori de sol – controlori de trafic aerian,
în clasa _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca navigator de sol _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

2.1. Total dirijări (coordonări, controale) _____ din care:

Controale/ Dirijări de la TWR		Controale/ Dirijări de la APP		Controale/ Dirijări de la CRC/ACC/OC COBA		Controale/ Dirijări de la alte unități furnizoare de servicii trafic aerian		Coordonări	
Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni

2.2. Îndeplinirea condițiilor de dirijare (coordonare, control) pentru obținerea (menținerea) clasificării:

a) Misiuni de întrebuințare în luptă pentru obținerea clasei:

- examen în executarea dirijării la TWR:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării de la APP:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării de la IOC (scoaterea la obiectiv):

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în coordonarea (controlul) zborurilor:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

b) Misiuni de întrebuințare în luptă pentru menținerea clasei:

- examen în executarea dirijării la TWR:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

NECLASIFICAT

- examen în executarea dirijării de la APP:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării de la IOC (scoaterea la obiectiv):

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în coordonarea (controlul) zborurilor:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)

L.S.

(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
navigatorul de sol deține clasa ____

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru navigatori de sol-controlori tactici
(Intercept Controller - IC, Flight Deck Officer - FDO, Area Control Helicopter - ACH,
Forward Air Controller - FAC/Joint Terminal Attack Controller - JTAC)
în clasa _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca navigator de sol _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

2.1. Total dirijări (coordonări, controale) _____ din care:

IC		FDO		ACH		FAC/JTAC		Alte specializări	
Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni	Total	În ultimele 12 luni

2.2. Îndeplinirea condițiilor de dirijare (coordonare, control) pentru obținerea (menținerea) clasificării:

a) Misiuni de întrebuințare în luptă pentru obținerea clasei:

- examen în executarea dirijării IC:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării FDO:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării ACH:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării FAC/JTAC:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

b) Misiuni de întrebuințare în luptă pentru menținerea clasei:

- examen în executarea dirijării IC:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării FDO:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

NECLASIFICAT

- examen în executarea dirijării ACH:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

- examen în executarea dirijării FAC/JTAC:

Ex. _____ CPL _____ Data _____

Ex. _____ CPL _____ Data _____

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)

L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

NECLASIFICAT

30 din 50

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
specialistul în comunicații aeronautice
și informatică deține clasa ____

**FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru specialiști în comunicații aeronautice și informatică,
în clasa _____**

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca specialist în comunicații aeronautice și informatică _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a) vechimea în activitatea de asigurare de comunicații aeronautice și informatică _____ ani;

b) atestarea (confirmarea) pentru executarea activității de comunicații aeronautice și informatică
(se definește domeniul în care e atestat): _____;

Data _____ numărul procesului-verbal _____;

c) timpul efectiv lucrat în activitatea de asigurare de comunicații aeronautice și informatică în
perioada ultimului an - _____ zile;

d) activități de comunicații aeronautice și informatică executate în ultimul an _____

_____;

e) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de _____; nr. OZU sau al
procesului-verbal _____; rezultatul obținut _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad) _____
L.S. (nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad) _____

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
inginerul/subinginerul/tehnicianul pentru sisteme
terestre de navigație aeriană deține clasa ____

**FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII SAU SPECIALIZĂRII
pentru ingineri/subingineri/tehnicieni pentru sisteme terestre de navigație aeriană,
în clasa _____**

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca inginer/subinginer/tehnician pentru sisteme terestre de navigație aeriană

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a) vechimea în activitatea de asigurare pentru sistemele terestre de navigație aeriană _____ ani;

b) atestarea (confirmarea) pentru operarea sistemelor terestre de navigație aeriană (se definește domeniul în care e atestat): _____;

Data _____ numărul procesului-verbal _____;

c) timpul efectiv lucrat în activitatea de asigurare terestră de navigație aeriană în perioada ultimului an - _____ zile;

d) activități terestre de navigație aeriană executate în ultimul an _____;

e) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de _____; nr. OZU sau al procesului-verbal _____; rezultatul obținut _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad) _____
L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
meteorologul aeronautic deține clasa.....

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru meteorologi în clasa

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele.....

Data întocmirii.....

Certificarea/calificarea deținută.....

Data certificării ca personal meteorologic.....

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data.....numărul procesului-verbal.....

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a) vechimea în procesul de asigurare meteorologică.....ani;

b) desfășurarea activităților aeronautice specifice specialității și funcției deținute (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate).....;

c) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de nr. OZU sau al procesului-verbal rezultatul obținut

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)

L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
radiolocatoristul /operatorul radar
deține clasa ____

**FIȘA DE OBȚINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII SAU SPECIALIZĂRII
pentru radiolocatorist/operator radar
în clasa _____**

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

- a) vechimea în activitatea aeronautică _____ ani;
b) atestarea (confirmarea) pentru executarea activităților de supraveghere și control spațiu aerian (se definește domeniul în care e atestat): _____;
c) timpul efectiv lucrat în activitatea de sprijin informațional cu date radar al activității de zbor și supraveghere și control spațiu aerian în ultimul an: _____ zile;
d) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de _____; nr. OZU sau al procesului-verbal _____; rezultatul obținut _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)
L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
operatorul control spațiu aerian
deține clasa ____

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru operator control spațiu aerian
în clasa _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării ca operator control spațiu aerian _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a) vechimea în activitatea aeronautică _____ ani;

b) atestarea (confirmarea) pentru executarea activităților de supraveghere și control spațiu aerian (se definește domeniul în care e atestat): _____;

c) timpul efectiv lucrat în activitatea de sprijin informațional cu date radar al activității de zbor și supraveghere și control spațiu aerian în ultimul an: _____ zile;

d) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de _____; nr. OZU sau al procesului-verbal _____; rezultatul obținut _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)
L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
ofițerul/subofițerul deține clasa ____

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru personalul din specialitatea aviație/aviație nenaviganți,
în clasa _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele _____

Funcția _____

Data întocmirii _____

Data certificării în specialitatea aviație/aviație nenaviganți _____

1. ULTIMUL EXAMEN PROMOVAT:

Data _____ numărul procesului-verbal _____

2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:

a) vechimea în activitatea aeronautică _____ ani;

b) atestarea (confirmarea) pentru executarea activității aeronautice (se definește domeniul în care e atestat): _____;

c) timpul efectiv lucrat în activități aeronautice în ultimul an - _____ zile;

d) ultima verificare periodică a pregătirii de specialitate, la data de _____; nr. OZU sau al procesului-verbal _____; rezultatul obținut _____.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad) _____
L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)

(nume, prenume, semnătură)

- MODEL -

La data întocmirii fișei,
operatorul de aeronave fără pilot/
operatorul la distanță
deține clasa _____

FIȘA DE OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII
pentru operator de aeronave fără pilot/operator la distanță în clasa _____

Gradul, numele, prenumele tatălui și prenumele.....
Funcția
Data întocmirii.....
Data ultimului examen de atestare ca operator de aeronave fără pilot/operator la distanță.....
1. ULTIMUL EXAMEN DE CLASIFICARE PROMOVAT:
Data numărul procesului-verbal
2. ACTIVITATEA PRACTICĂ PROFESIONALĂ:
a) Vechimea în activitatea de executare a zborului ani;
b) Atestarea în specialitatea de operator de aeronave fără pilot/operator la distanță;
Data numărul procesului-verbal;
c) Clasa, categoria și tipul/tipurile de aeronave fără pilot pentru care este atestat;
d) Numărul de ore de zbor realizate, pe categoria de aeronavă: ore minute, din care, în
ultimul an ore minute.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE CERTIFICARE

(grad)
L.S. _____
(nume, prenume, semnătură)

Întocmit:

(grad)_____
(nume, prenume, semnătură)

**COMPUNEREA COMISIILOR DE CERTIFICARE A FIȘELOR DE
OBTINERE/MENȚINERE A CLASIFICĂRII SAU SPECIALIZĂRII
ȘI A FIȘELOR DE EVALUARE**

A. Pentru personalul navigant:

- loțiitorul comandantului (similar);
- instructorul șef zbor (similar);
- instructor zbor pe categorie.

B. Pentru parașutiști:

- loțiitorul pentru operații și instrucție al șefului categoriei de forțe/comandamentului, loțiitorul pentru operații al șefului de stat major la nivel de corp/divizie, loțiitorul comandantului/șeful de stat major pentru nivel Bg., B. (similar);
- șeful biroului parașutiști, șef J7/G7/S7/N3 (similar);
- instructorul de parașutare.

C. Pentru personalul tehnic-ingineresc de aviație:

- șeful logisticii/loțiitorul tehnic al unității (subunității independente) sau echivalent pentru alte structuri din afara MAPN;
- 2 ingineri/subingineri de aviație din serviciul tehnic al unității (subunității).

D. Pentru navigatorii de sol:

- loțiitorul/șeful de stat major al unității (subunității independente);
- instructor șef zbor cu navigația aeriană al unității (subunității independente) sau echivalent/comandantul subunității;
- șeful Centrului de Operații al Bazei Aeriene/COBA al unității sau echivalent.

E. Pentru personalul meteorologic aeronautic:

- loțiitorul/șeful de stat major al unității (subunității independente);
- șeful COBA al unității sau echivalent;
- șeful structurii meteorologice sau echivalent.

F. Pentru personalul de comunicații aeronautice și informatică și de sisteme terestre de navigație aeriană:

- loțiitorul/șeful de stat major al unității (subunității independente);
- șeful comunicațiilor și informaticii al unității sau echivalent;
- un ofițer din statul major al unității (subunității independente) sau echivalent.

G. Pentru personalul nenavigant de supraveghere a spațiului aerian:

- loțiitorul/șeful de stat major al unității (subunității independente);
- 2 ofițeri din structura de operații și instrucție.

NECLASIFICAT

Anexa nr. 15 la norme

**BAREME PENTRU OBTINEREA/MENȚINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE
DE CĂTRE PARĂȘUȚIȘTI**

Condiții de parașutare		Clasa a III-a				Clasa a II-a				Clasa I			
		Parașute rotunde		Parașute aripă		Parașute rotunde		Parașute aripă		Parașute rotunde		Parașute aripă	
		obținere	menținere	obținere	menținere	obținere	menținere	obținere	menținere	obținere	menținere	obținere	menținere
Înălțime de parașutare	Medie (151-760 m)	4	1	-	-	6	1	-	-	8	1	-	-
	Mare (761-3660 m)	-	-	10	4	-	-	22	5	-	-	30	5
	Foarte mare (peste 3660 m)	-	-	2	-	-	-	5	1	-	-	12	2
Ziua	Condiții meteorologice normale	3	1	5	1	6	1	10	-	8	1	15	3
	Condiții meteorologice grele	4	1	5	4	6	1	10	5	8	1	15	5
Noaptea*	Condiții meteorologice normale	-	-	-	-	3	1	5	2	6	1	10	2
	Condiții meteorologice grele	-	-	-	-	3	-	-	-	6	-	6	1
Caracteristici topografice ale zonei de aterizare	Teren plat	4	-	5	-	6	-	10	-	8	-	12	-
	Teren accidentat	4	1	5	5	6	1	10	5	8	1	15	5
	Pe apă*	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	2	1
Alte condiții		1	1	8	1	4	1	8	2	4	1	3	1
Total		20	5	40	15	40	6	80	20	60	7	120	25

*Notă: Parașutările de noapte și pe apă se execută după parcurgerea unei convocări de specialitate și promovarea verificării teoretice asupra cunoașterii particularităților de executare a parașutărilor de noapte și pe apă și practice: operațiuni de aterizare pe timp de noapte și amenzare, folosirea surselor de iluminare și înot cu vestă de salvare.

NECLASIFICAT

39 din 50

Imprimare 11.03.2026 08:37:37

NECLASIFICAT

Anexa nr. 16 la norme

NIVELUL DE AUTORIZARE OBȚINUT ȘI TIPUL DE CALIFICARE DEȚINUTĂ PENTRU NAVIGATORII DE SOL – CONTROLORII DE TRAFIC AERIAN

Tip serviciu aeronautic asigurat	Niveluri de autorizare	Tip calificare	Unități furnizoare de servicii de trafic aerian
OPERATIONAL – nivel tactic			
Dirijare trafic aerian	GND/CTR, TMA, RC, FIR	Radar/Non-radar	MTWR, MAPP, BAPP, MACC, BACC, CRC/AOC, OC/COBA sau similare
Coordonare trafic aerian	GND/CTR, TMA, RC, FIR	Radar/Non-radar	MTWR, MAPP, BAPP, MACC, BACC, CRC/AOC, OC/COBA, OC/AOC sau similare
OPERATIONAL – nivel pre-tactic			
Coordonare pre-tactică spațiu aerian	RC, FIR	Non-radar	AMC, COBA
Planificare/programare trafic aerian	RC, FIR	Non-radar	OC/COBA, FDEx/AOC sau similare
Informare aeronautică	RC, FIR	Non-radar	COBA, AOC
TACTIC			
Interceptare	RC, FIR	Radar	CRC/AOC, OC/COBA
Dirijare – ACH	RC	Radar	Specifice, din structura SMFN
Dirijare – FDO	Punte de zbor	Non-radar	Specifice, din structura SMFN
Dirijare – FAC/JTAC	RC	Non-radar	FAC/JTAC

NECLASIFICAT
40 din 50

NECLASIFICAT

Anexa nr. 17 la norme

**CONDIȚII/BAREME PENTRU OBTINEREA/MENȚINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE
CONTROLORII AERIEI ÎN POZIȚII ÎNAINȚATE FAC/JTAC**

CLASA a III-a

Condiții/Bareme pentru	Vechime (ani)	Total controale/dirijări reușite	Total controale/dirijări în ultimele 12 luni	Obs.
Obținere	2	50	12	Curs FAC
Menținere	-	-	10	

CLASA a II-a

Condiții/Bareme	Vechime (ani)	Total controale/dirijări reușite	Total controale/dirijări în ultimele 12 luni	Obs.
Obținere	4	100	12	Curs FAC
Menținere	-	-	10	

CLASA I

Condiții/Bareme	Vechime (ani)	Total controale/dirijări reușite	Total controale/dirijări în ultimele 12 luni	Obs.
Obținere	6	150	12	Curs FAC
Menținere	-	-	10	

NECLASIFICAT

Anexa nr. 18 la norme

CONDII DE COMPETENȚĂ PENTRU OBTINEREA/MENȚINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE NAVIGATORII DE SOL – CONTROLORII DE TRAFIC AERIAN CE ASIGURĂ SERVICII DE TRAFIC DE TIP OPERAȚIONAL

CONDII DE COMPETENȚĂ						
Clasa	Nivel de autorizare					
	GND/CTR ^{1,2}	TMA	RC	FIR	Obs.	
Dirijare (număr de aeronave/formații, simultan)						
a III-a	Max. 3 av./form.	Max. 2 av./form.	Max. 2 av./form.	-		Vechime min. 1 an
a II-a	Max. 5 av./form.	Max. 3 av./form.	Max. 3 av./form.	-		Vechime min. 3 ani
I	Min. 7 av./form.	Min. 4 av./form.	Min. 4 av./form.	-		Vechime min. 5 ani
Coordonare trafic aerian – nivel tactic (număr de aeronave/formații, simultan)						
a III-a	Max. 3 av./form.	Max. 2 av./form.	Max. 2 av./form.	Max. 2 av./form.		Pentru nivelurile de autorizare TMA, RC și FIR, îndeplinirea condițiilor de competență presupune și activarea zonelor rezervate asociate traficului coordonat
a II-a	Max. 5 av./form.	Max. 3 av./form.	Max. 3 av./form.	Max. 3 av./form.		
I	Min. 7 av./form.	Min. 4 av./form.	Min. 4 av./form.	Min. 4 av./form.		
Coordonare spațiu aerian – nivel pre-tactic (număr de volume de spațiu aerian, simultan)						
a III-a	-	-	Max. 4 vol.	Max. 4 vol.		Vechime min. 1 an
a II-a	-	-	Max. 6 vol.	Max. 6 vol.		Vechime min. 2 ani
I	-	-	Max. 8 vol.	Min. 8 vol.		Vechime min. 3 ani
Programare/planificare trafic aerian – nivel pre-tactic (număr aeronave/operatori aerieni, simultan)						
a III-a	-	-	Max. 4 aeronave	Max. 4 operatori și max. 4 aeronave		Vechime min. 1 an
a II-a	-	-	Max. 6 aeronave	Max. 6 operatori și max. 6 aeronave		Vechime min. 2 ani
I	-	-	Min. 8 aeronave	Min. 8 operatori și min. 8 aeronave		Vechime min. 3 ani
Informare aeronautică (documente specifice întocmite)						
a III-a	-	-	Să fie în măsură să întocmească baze	Să fie în măsură să întocmească NOTAM, respectiv amendamente/suplimente MII AIP și		Vechime min. 1 an
a II-a	-	-	MII AIS și PIB	circulare de informare aeronautică		Vechime min. 3 ani
I	-	-				Vechime min. 5 ani

Tip serviciu aeronautic asigurat – OPERAȚIONAL

Tip serviciu aeronautic asigurat –
OPERAȚIONAL

¹⁾ Pentru controlorii de trafic aerian – navigatorii de sol din Forțele Navale cu nivel de autorizare GND/CTR ce asigură serviciile de dirijare, respectiv coordonare trafic aerian, condițiile de competență sunt următoarele: Clasa a III-a – o aeronavă, Clasa a II-a – 2 aeronave, Clasa I – min. 3 aeronave.

²⁾ Pentru controlorii de trafic aerian – navigatorii de sol ce asigură servicii de dirijare și coordonare de la sistemele de control al apropierei, condițiile de competență se referă la numărul de aeronave cărora li se asigură simultan servicii de trafic, astfel: Clasa a III-a – max. 3 ASR+1 PAR, Clasa a II-a – max. 5 ASR+1 PAR, Clasa I – min. 7 ASR+1 PAR.

NECLASIFICAT

42 din 50

NECLASIFICAT

Anexa nr. 19 la norme

CONDIȚII DE COMPETENȚĂ PENTRU OBTINEREA/MENTINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE NAVIGATORII DE SOL – CONTROLORII DE TRAFIC AERIAN CE ASIGURĂ SERVICII DE TRAFIC DE TIP TACTIC

CONDIȚII DE COMPETENȚĂ																					
Nivel de autorizare	Clasa	Tip serviciu aeronautic asigurat – TACTIC														Condiții specifice suplimentare					
Interceptare – IC (Controlor cu interceptarea) număr de aeronave dirijate simultan, în regim real sau simulat, prin metode de control specifice																					
FIR (spațiu aerian național) RC - Regiune de control (Sectoare/Zone de responsabilitate)																					
	a III-a	1 – CLOSE CONTROL Min. 5 – BROADCAST CONTROL Max. 4 – LOOSE CONTROL																			
	a II-a	Max. 4 – CLOSE CONTROL Min. 5 – BROADCAST CONTROL Max. 4 – LOOSE CONTROL														Este pregătit să dirijeze toată gama de misiuni aeriene specifice unității de trafic aerian din care face parte.					
	I	Max. 4 – CLOSE CONTROL Min. 5 – BROADCAST CONTROL Min. 5 – LOOSE CONTROL																			
Dirijare – ACH (Controlor de zbor la bordul navelor) – număr de aeronave dirijate simultan, prin metode de control specifice																					
RC - Regiune de control (sectoare/zone de responsabilitate)												Vechime ACH calificat									

NECLASIFICAT
43 din 50

NECLASIFICAT

CONDITII DE COMPETENȚĂ				
Nivel de autorizare	Clasa	Tip serviciu aeronautic asigurat – TACTIC	Condiții specifice suplimentare	
Dirijare – FDO (Ofițer punte zbor) număr de aeronave dirijate simultan, prin metode de control specifice			Vechime FDO calificat	
Punte de zbor	a III-a	O aeronavă în condiții VMC, ziua și noaptea	Min. 1 an	
	a II-a	O aeronavă în condiții VMC, ziua și noaptea și IMC ziua	Min. 2 ani	
	I	O aeronavă în condiții VMC și IMC, ziua și noaptea	Min. 2 ani	
Dirijare – FAC/JTAC (Controlor în poziții înaintate)			Vechime FAC/JTAC calificat	
RC - Regiune de control (sectoare/zone de responsabilitate)	a III-a	Să fie pregătit să dirijeze 1-2 aeronave/formații, ziua și noaptea, asupra mai multor tipuri de ținte, pe minimum 2 profiluri de atac și din diferite poziții de control	Min. 2 ani	
	a II-a		Min. 4 ani	
	I		Min. 6 ani	

NECLASIFICAT
44 din 50

NECLASIFICAT

Anexa nr. 20 la norme

**CONDITII/BAREME PENTRU OBTINEREA/MENTINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE
NAVIGATORII DE SOL – CONTROLORII DE TRAFIC AERIAN**

Tip serviciu aeronautic asigurat	Tip calificare	Clasa	Nivel de autorizare							
			GND/CTR/Punte zbor		TMA		RC		FIR	
			Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni
Dirijare	Radar*	a III-a	300*/150**	100*/50**	100	25	100	25	100	25
		a II-a	600*/200**	100*/50**	200	20	200	20	200	20
		I	900*/300**	100*/0**	300	15	300	15	300	15
	Non-Radar	a III-a	300	100	-	-	200	50	200	50
		a II-a	600	100	-	-	400	50	400	50
		I	900	100	-	-	600	50	600	50
Coordonare trafic aerian (survol)	Radar	a III-a	300	100	100	25	100	25	100	25
		a II-a	600	100	200	20	200	20	200	20
		I	900	100	300	15	300	15	300	15
	Non-Radar	a III-a	300	100	-	-	200	50	200	50
		a II-a	600	100	-	-	400	50	400	50
		I	900	100	-	-	600	50	600	50
Coordonare spațiu aerian	Non-radar	a III-a	-	-	-	-	100	25	100	25
		a II-a	-	-	-	-	200	20	200	20
		I	-	-	-	-	300	15	300	15
Programare/planificare trafic aerian	Non-radar	a III-a	-	-	-	-	100	25	100	25
		a II-a	-	-	-	-	200	20	200	20
		I	-	-	-	-	300	15	300	15
Informare aeronautică	Non-radar	a III-a	-	-	-	-	40+30	10+10	20/60	5/10
		a II-a	-	-	-	-	80+60	10+10	40/120	5/10

NECLASIFICAT
45 din 50

NECLASIFICAT

Tip serviciu aeronautic asigurat	Tip calificare	Clasa	Nivel de autorizare							
			GND/CTR/Punte zbor		TMA		RC		FIR	
			Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni	Total	Ultimele 12 luni
			I	-	-	-	120+90	10+10	60/180	5/10
Interceptare	Radar	a III-a	-	-	-	-	50	5/1	50	5/1
		a II-a	-	-	-	-	75	10/10	75	10/10
		I	-	-	-	-	200	20/20	200	20/20
Dirijare – ACH	Radar	a III-a	-	-	-	-	40	12	-	-
		a II-a	-	-	-	-	80	12	-	-
		I	-	-	-	-	120	12	-	-
Dirijare – FDO	Non-Radar	a III-a	30	25	-	-	-	-	-	-
		a II-a	50	25	-	-	-	-	-	-
		I	75	25	-	-	-	-	-	-
Dirijare – FAC/JTAC	Non-Radar	a III-a	-	-	-	-	50	12	50	12
		a II-a	-	-	-	-	100	12	100	12
		I	-	-	-	-	150	12	150	12

* Bareme pentru controlorii de trafic aerian – navigatorii de sol ce asigură servicii de dirijare, de la TWR/GND

** Bareme pentru controlorii de trafic aerian – navigatorii de sol ce asigură servicii de dirijare de la sistemele de control al apropierii

NOTĂ: navigatorii de sol utilizează sisteme de afişare digitale a L/A/B/RAP, de la sisteme dedicate.

NECLASIFICAT

Anexa nr. 21 la norme

CONDITII/BAREME
PENTRU OBTINEREA/MENTINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE OPERATORII DE AERONAVE FĂRĂ
PILOT/OPERATORII LA DISTANȚĂ

Clasa aeronavei fără pilot**	Categoria de aeronavă fără pilot**	Obținerea/ menținerea titlurilor de clasificare	Baremele pentru obținerea/mentinerea titlurilor de clasificare definite de către operatorii de aeronave fără pilot/operatorii la distanță		
			Clasa a III-a	Clasa a II-a	Clasa I
			Total ore zbor pe tip	Total ore zbor pe tip	Total ore zbor pe tip
Clasa I (sub 150 kg)	SMALL (> 15 kg)	Obținere	50	100	150
		Mentținere	10	10	10
	MINI (< 15 kg)	Obținere	20	40	60
		Mentținere	5	5	5
	MICRO (<66J)	Obținere	*	*	*
		Mentținere	*	*	*

* Baremele vor fi completate în momentul în care vor fi înmatriculate în România aeronavele de stat din clasa respectivă de aeronave fără pilot. ,

** Clasificare conform STANAG 4670.

NECLASIFICAT

Anexa nr. 22 la norme

CONDIȚII/BAREME PENTRU OBTINEREA/MENȚINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE DE CĂTRE METEOROLOGI

CLASA a III-a

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de asigurare meteorologică specifice	Desfășoară activități aeronautice specifice specialității și funcției deținute (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate)	Evaluare la verificările periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în procesul de asigurare meteorologică (ani)
Obținere	Da	100 zile/an sau 34 ture de 24h/an	Da	2
Menținere	Da	50 zile/an sau 17 ture de 24h/an	Da	-

CLASA a II-a

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de asigurare meteorologică specifice	Desfășoară activități aeronautice specifice specialității și funcției deținute (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate)	Evaluare la verificările periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în procesul de asigurare meteorologică (ani)
Obținere	Da	110 zile/an sau 37 ture de 24h/an	Da	4
Menținere	Da	55 zile/an sau 19 ture de 24h/an	Da	-

CLASA I

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de asigurare meteorologică specifice	Desfășoară activități aeronautice specifice specialității și funcției deținute (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate)	Evaluare la verificările periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în procesul de asigurare meteorologică (ani)
Obținere	Da	120 zile/an sau 40 ture de 24h/an	Da	6
Menținere	Da	60 zile/an sau 20 ture de 24h/an	Da	-

NECLASIFICAT
48 din 50

NECLASIFICAT

Anexa nr. 23 la norme

CONDIȚII/BAREME PENTRU OBTINEREA/MENȚINEREA TITLURILOR DE CLASIFICARE SAU SPECIALIZARE DE CĂTRE PERSONALUL TEHNIC-INGINERESC DE COMUNICAȚII AERONAUTICE ȘI INFORMATICĂ ȘI DE SISTEME TERESTRE DE NAVIGAȚIE AERIANĂ, ȘI CONTROL SPAȚIU AERIAN CALIFICAT SAU SPECIALIZAT ÎN SPECIALITATEA RADIOLOCAȚIE

- A Radiolocatorist**
- B Operator radar**
- C Operator control spațiu aerian**

CLASA a III-a

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de supraveghere și control spațiu aerian	Desfășoară activități de sprijin informațional cu date radar al activităților de zbor, de supraveghere și control spațiu aerian, planificare, conducere, coordonare, instruire, operare, mentenanță și reparare a tehnicii specifice*, operare sisteme automatizate și neautomatizate de producere a imaginii aeriene (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate)	Promovare verificări periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în activitatea aeronautică (ani)
Obținere	Da	min. 24 zile/an sau 8 ture de 24 ore/an	Da	2
Menținere	Da	min. 24 zile/an sau 8 ture de 24 ore/an	Da	-

CLASA a II-a

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de supraveghere și control spațiu aerian	Desfășoară activități de sprijin informațional cu date radar al activităților de zbor, de supraveghere și control spațiu aerian, planificare, conducere, coordonare, instruire, operare, mentenanță și reparare a tehnicii specifice*, operare sisteme automatizate și neautomatizate de producere a imaginii aeriene (nr. zile/an sau echivalent ore lucrate)	Promovare verificări periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în activitatea aeronautică (ani)
Obținere	Da	30 zile/an sau 10 ture de 24 ore/an	Da	3
Menținere	Da	30 zile/an sau 10 ture de 24 ore/an	Da	-

NECLASIFICAT
49 din 50

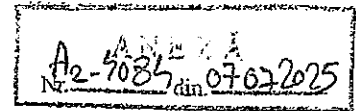
NECLASIFICAT

CLASA I

Condiții/Bareme	Atestat pentru executarea activităților de supraveghere și control spațiu aerian	Desfășoară activități de sprijin informațional cu date radar al activităților de zbor, de supraveghere și control spațiu aerian, planificare, conducere, coordonare, instruire, operare, mentenanță și reparare a tehnicii specifice*, operare sisteme automatizate și neautomatizate de producere a imaginii aeriene (nr zile/an sau echivalent ore lucrate)	Promovare verificări periodice la pregătirea de specialitate	Vechime în activitatea aeronautică (ani)
Obținere	Da	36 zile/an sau 12 ture de 24 ore/an	Da	4
Menținere	Da	36 zile/an sau 12 ture de 24 ore/an	Da	-

* Din tehnica de supraveghere și control spațiu aerian, fac parte următoarele categorii:

- a) radare de descoperire la înălțimi mici;
- b) radare de descoperire la distanțe mari;
- c) radare de determinare a înălțimii radioaltimetre;
- d) radare tridimensionale 3D;
- e) radare secundare, IFF;
- f) echipamente de centralizare, prelucrare și distribuție a informațiilor despre situația aeriană/imaginei aeriene în sistem manual și/sau informatizat/automatizat.

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
Statul Major al Forțelor Aeriene

NECLASIFICAT
Exemplarul unic

24.02.2025
Nr. C-864

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de *Ordin pentru aprobarea Normelor privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare*

1. Structura inițitoare

Proiectul de *Ordin pentru aprobarea Normelor privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare* a fost inițiat și întocmit de către specialiștii Oficiului Logistic cu sprijinul personalului de specialitate din cadrul Oficiului Instruire și Doctrină din Statul Major al Forțelor Aeriene.

2. Cerințele care impun modificarea actului normativ specific

Necesitatea elaborării acestui proiect a fost impusă de stabilirea condițiilor de obținere, menținere și ridicare a titlurilor de clasificare și specializare, precum și modul de organizare și desfășurare a examenelor de clasificare și specializare, pe categorii de personal și activități, în baza prevederilor Legii 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare.

3. Principiile de bază și finalitatea proiectului actului normativ specific

Proiectul de *Ordin pentru aprobarea Normelor privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare* stabilește condițiile de obținere, menținere și ridicare a titlurilor de clasificare și specializare, precum și modul de organizare și desfășurare a examenelor de clasificare și specializare, pe categorii de personal și activități în baza prevederilor Legii 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare pentru personalul aeronautic din cadrul structurilor Ministerului Apărării Naționale și din Sistemul Național de Apărare și Ordine Publică care desfășoară activități aeronautice.

4. Efectele așteptate în vedere

Proiectul de ordin integrează, armonizează și clarifică situații prevăzute de legislația și regulamentele actuale, ce nu sunt prevăzute în forma actuală a documentului și se adresează personalului care desfășoară activități aeronautice din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

5. Implicațiile prezentului act normativ asupra celorlalte reglementări în vigoare

Prezentul Ordin abrogă M.15/2015 *Norme privind obținerea, menținerea și ridicarea titlurilor de clasificare și specializare pentru personalul aeronautic din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții sau structuri care desfășoară activități aeronautice militare*.

NECLASIFICAT

6. Fazele parcurse în elaborarea proiectului, evidențiindu-se studiile, experimentele făcute, structurile consultate și preocupările pentru armonizarea reglementărilor în vigoare

În procesul de analiză și avizare al proiectului de ordin au fost consultate structuri din cadrul Ministerului Apărării Naționale și alte structuri din sistemul național de apărare (Inspectoratul general de aviație al MAI, UM 0991 București, Statul Major al Forțelor Terestre, Statul Major al Forțelor Navale, Direcția Informații Militare), propunerile acestora fiind acceptate și incluse în textul proiectului.

7. Etapele parcurse în elaborarea proiectului

Au fost parcurse etapele stabilite pentru elaborarea unui asemenea document și au fost respectate prevederile *ANS-1/2008, Regulamentului privind elaborarea actelor normative specifice și manualelor militare în Armata României*, reeditat.

8. Pentru elaborarea proiectului s-a consultat următoarea bibliografie:

Legea nr. 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare.

ȘEFUL STATULUI MAJOR AL FORTELOR AERIENE

General-locotenent

LEONARD GABRIEL BARABOI

NECLASIFICAT

2 din 2